



**Jindřich Blažej Vávra rytíř  
von Fernsee  
(\* 1831 + 1887)**

© Mgr. Adam Cabiš

## Mladí a počátek kariéry

- Pocházel z původně české – avšak částečně již poněmčené – mlynářské rodiny v Brně
- Vysoce talentovaný, zabývající se fyzikou, medicínou a soukromě botanikou

1848 Zdárně završil studia v Brně

- Přes nepříznivé sociální postavení vystudoval medicínu na Vídeňské univerzitě

1855

- Skládá doktorát z medicíny a též roku nastupuje jako palubní lékař rakouského námořnictva ve věku jen 25 let

**Jindřich Blažej Vávra**

**V mladším věku  
Litografie z roku 1867**



## S.M.S Saida

Na palubu tohoto škuneru nastoupil  
Dr. Vávra jako palubní lékař r. 1855  
a následné dva roky brázdil vody  
Středoziemního moře



The background is a detailed historical map of the world, likely from the 19th century. It features a grid of latitude and longitude lines. The map is framed by a decorative border containing various vignettes, including figures in traditional attire, ships, and architectural structures. A large, ornate cartouche in the upper left corner contains the text 'the KINGDOM OF CHINA'. Other text on the map includes 'PARTS OF INDIA WITHIN GANGES', 'THE OCEAN', and 'INDIA WITHIN GANGES'.

1857-1860 palubním lékařem na S.M.S. Carolina

- Během hojných plaveb se věnoval své celoživotní zálibě – botanice
- Při studiu botaniky používal nového a oblíbeného vynálezu – fotografie

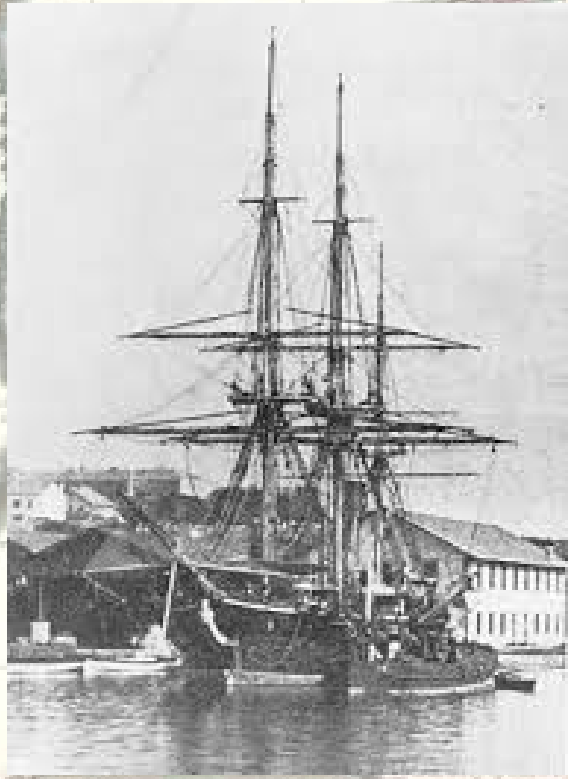
1859-1860 svým vědeckým zájmem vzbudil pozornost arcivévody Maxmiliána – nadšeného amatérského přírodovědce – a na jeho nabídku jej doprovázel na studijní cestě do brazilských pralesů



The KINGDOM OF CHINA

S.M.S. Carolina

Fregata doprovázející loď arcivévody  
Maxmiliána na cestě kolem světa



A historical map of the world, likely from the 19th century, featuring a decorative border with various figures and scenes. The map shows the continents of Europe, Asia, and Africa, with the Indian Ocean and the Pacific Ocean labeled. The text 'THE KINGDOM OF CHINA' is visible in the upper left, and 'THE CHINESE OCEAN' is visible in the lower right. The map is overlaid with text describing historical events.

**1864** Jindřich Vávra doprovází arcivévodu Maxmiliána do Mexica na palubě S.M.S. Novara a záhy se vrací zpět do Rakouska

**1866** Na palubě fregaty S.M.S. Schwarzenberg účasten největšího námořního střetnutí rakouských dějin – bitvy u Visu (Lissa)

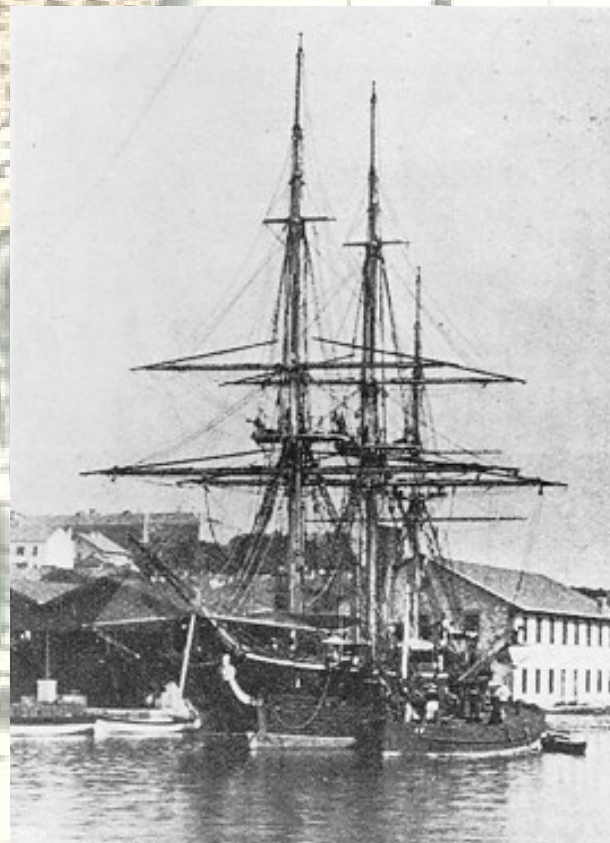
**1868-1871** Na palubě fregaty S.M.S. Donau účasten plavby kolem světa v jejímž rámci se vydává i na průzkum čínského vnitrozemí a dále do Mongolska

- Ze své cesty přiváží k obohacení sbírek rakouského Přírodovědného muzea ve Vídni na 3100 exemplářů rostlin



## S.M.S. Novara

Lod', která se nesmazatelně zapsala  
do dějin Rakouska  
(fotografie pořízena v přístavu  
Sydney r. 1858)



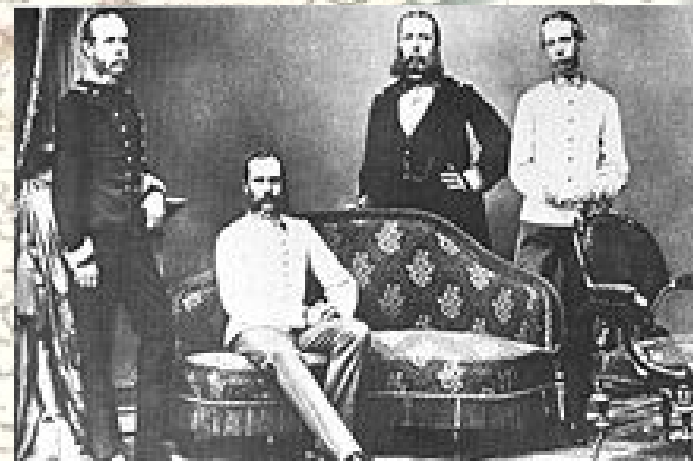


## Ferdinand Maxmilina Joseph von Habsburg-Lothringen 1832-1867

- Díky podpoře v rámci fr. světové politiky Napoleona III. dosazen za fr. přispění mexickými royalisty r. 1864 na trůn *Mexického císaře*
- Nevole řady států hl. USA, které aktivně podporovaly mexické republikány
- Po krvavé občanské válce císař Maxmilián zajat a odsouzen republikánským vůdcem Benitem Juarézem k smrti zastřelením (přes řadu fomrálních protestů vlád koloniálních mocností)




**František Josef I. s bratry  
(Maxmilián stojící uprostřed)**



**Maxmilián již jako mexický císař  
prvního jména**



- 
- I přes nešťastný osud arcivévody a pozdějšího císaře Maxmilána se J. Vávra nadále těšil značné úcty u vídeňského dvora, kde mu císař osobním přípisem udělil šlechtický přídomek *von Fernsee*
  - Jeho pověst dalece překročila hranice rakouského soustátí a v nově vytvřeném Rakousko-Uhersku platil za jednoho z nejzcestovalejších mužů doby

1872-1873

- Doprovází bratry Filipa a Augusta von Sachsen-Coburg na jejich cestách kolem světa
- Procestoval USA po souši od západního k východnímu pobřeží, dále navštívil Austrálii, Cejlon, Indii a Himaláj
- Z této bezmála roční cesty přivezl více než 1600 botanických exemplářů

**Jindřich Blažej Vávra  
von Fernsee**

-  
Jako uznávaný a dekorovaný  
námořní důstojník a člen  
akademické obce

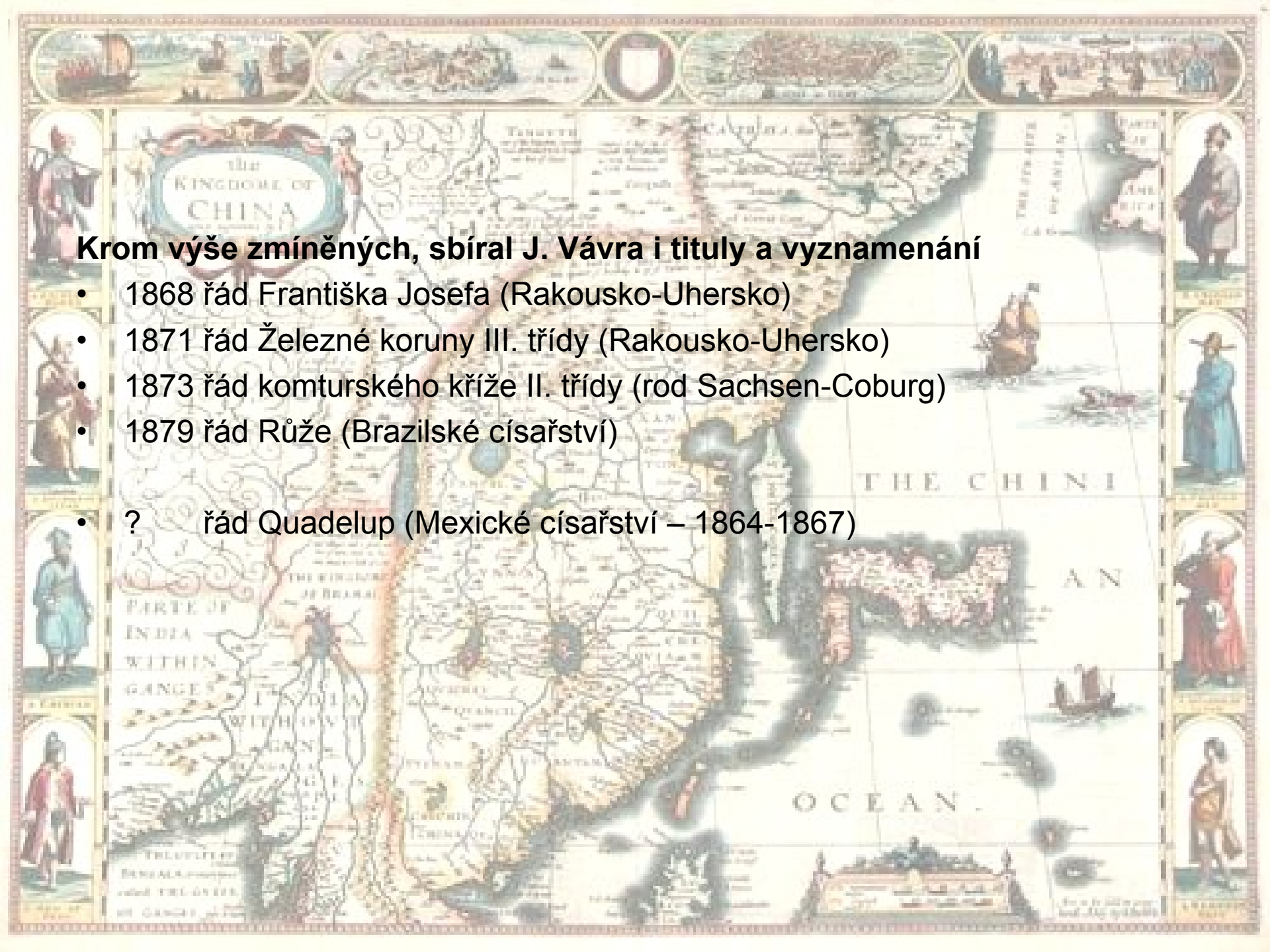


## Šlechtický titul za zásluhy

- Jako první Čech vystoupal na nejvyšší horu Brazílie (Itatiaia 2878 m.n.m.)
- Objevil a popsal na 173 dosud neznámých druhů rostlin
- Deset rostlinných druhů bylo taxonomicky zařazeno pod jeho jménem, např.:
  - *Cyperus Wavraeanus* (šáchor Vávřův)
  - *Cymylopus Wavraeanus* (křivonožka Vávrova)
  - *Acrostichum Wawrae* (kapradina Vávrova)
  - *Pertusaria Wawreana* (lišejník Vávřův)

Krom celoživotní vášně pro rostlinstvo všeho druhu sbíral J. Vávra rovněž exotické mince, exotické kroje a zbraně.

Zemřel 28. května r. 1887 na masivní záchvat mrtvice ve věku pouhých 56 let.



**Krom výše zmíněných, sbíral J. Vávra i tituly a vyznamenání**

- 1868 řád Františka Josefa (Rakousko-Uhersko)
- 1871 řád Železné koruny III. třídy (Rakousko-Uhersko)
- 1873 řád komturského kříže II. třídy (rod Sachsen-Coburg)
- 1879 řád Růže (Brazilské císařství)
- ? řád Quadelup (Mexické císařství – 1864-1867)

## Doporučená literatura

Basch-Ritter, Renate. *Österreich auf allen Meeren*. Graz, Wien, Verlag Studia, 1995.

Bělina, Pavel. *Válka 1866*. Praha, Paseka, 2005.

Beneš, Ctirad. *Rakouské válečné námořnictvo 1848-1866*. Praha, NV, 2004.

Koláčný, Ivan. *Heinrich Wawra Ritter von Fernsee (Jindřich Vávra rytíř z dalekého moře) a jeho řády a vyznamenání*. In: Genealogické a heraldické informace. Brno: Moravská genealogická a heraldická společnost, 2002, r. 7 (22), s. 46-56.

Rašín, Antonín. *Vzpomínky na plavbu kolem země*. In: Sborník České společnosti zeměvědné, 1896, r. 2, s. 121-133, 177-190.

Uhl, Karel. *Brněnský cestovatel Dr. Jindřich Vávra*. Sborník československé společnosti zeměpisné, 1948, s. 17-20.